132573

BĪ-NOḲṬA TECELLĪ DĪVĀNI

(Metin-Sözlük-Tıpkıbasım)

Doç. Dr. Atabey KILIÇ

Yard. Doç. Dr. Atabey KILIÇ

KAYSERİ
2001

Laçin YAYINLARI -14

KAYSERİ – 2001

ISBN: 975 – 8352 – 13 - X

BĪ-NOḲṬA TECELLĪ DĪVĀNI

Yard. Doç. Dr. Atabey KILIÇ

Dizgi
Fuat TOK
Kapak Tasarımı
Nilüfer TOK
Baskı
Mehmet ÇELEBİ
Kapak Baskısı
Ali YILMAZ
Cilt
Ahmet AYER

Laçin A.Ş.
Talas Cad. Üzüm Ap. Kat: 1 No:2-3
Tel./Belgegeçer: (0352) 222 19 40
KAYSERİ

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ

Eski Türk Edebiyatı diye adlandırılan sahanın önemli mahsulleri arasında bilindiği üzere "divanlar" ayrı bir yer işgal etmektedir. Bugün pek çoğu çeşitli seviyelerde yapılan metin ve tahlil yollu çalışmalarla yeni harflere çevrilmiş ve bilim dünyasının dikkatlerine sunulmuş bulunan ve bir kısmı da hâlâ araştırmacısını bekleyen divanlar arasında çok özel bir yerinin bulunduğunu zannettiğimiz "noktasız harflerden müteşekkil" divan veya divançeler arasında "Tecellî Dîvânçesi" de bulunmaktadır.

Dikkatimizi 1995-96 yıllarında vatanî görevimizi yapmakta iken sık sık gittiğimiz Üsküdar Selimağa Kütüphanesi'nde tesadüfen gördüğümüz matbu nüsha yolu ile çekmiş bulunan "Tecellî Dîvânçesi"nin en azından metnini transkribe ederek bilim âleminin istifâdesine sunmak, o tarihten beri düşüncelerimiz arasında idi.

Biz bu çalışmamız çerçevesinde, H. 1290 / M. 1873-74 yılında İstanbul'da Süleyman Efendi Matbaası'nda basıldığını öğrendiğimiz "Tecellî Dîvânçesi"nin öncelikle transkripsiyonlu metnini vermeyi amaçladığımız ve bunun için şimdilik sadece bu matbu nüshayı esas aldığımız için, çalışmanın boyutlarını sınırlı tutmak gayesi ve belki daha sonra yapacağımız daha geniş bir çalışmanın en azından temelini oluşturmak düşüncesiyle, Tecellî mahlaslı bu şâirin şiirlerini topladığı divanına müracaat etmedik.

Çalışmamızın baş kısmında Tecellî hakkında tezkirelerde ve temel kaynaklarda bulabildiğimiz bilgilerden derlediğimiz bilgileri sunduk. İkinci kısımda ise divançe metni bulunmaktadır. Üçüncü kısım divançe metninde geçen Türkçe, Arapça ve Farsça kelimelerin tam bir listesini

çıkartarak bunların metinde geçen anlamlarını da vermek suretiyle oluşturmaya çalıştığımız "sözlük"ten oluşmaktadır. Daha sonra araştırma inceleme esnasında kullandığımız kaynakların bir listesini gösteren küçük bir "bibliyografya"nın yer aldığı çalışmamızın sonuna matbu nüshanın "tıpkıbasım"ını da vermenin daha uygun olacağını düşündük.

Eksiklerinin ve kusurlarının olacağına inandığım bu küçük çalışmada karşılaşılacak yanlışların düzeltilmesi yolundaki her türlü ikaza müteşekkir kalacağımı ifade eder, bu vesile ile çeşitli şekilde yardımlarını gördüğüm değerli meslektaşım Vedat Ali TOK'a ve kıymetli öğrencim Turgut KOÇOĞLU'na teşekkürlerimi sunmayı zevkli bir görev olarak gördüğümü belirtmek isterim.

Yard. Doç. Dr. Atabey KILIÇ

Kayseri – 2001

A. Tecellî

Sâlim, Safâyî ve Beliğ'in bildirdiğine göre ismi Zülfekâr olup[1] aslen, Rumeli'de bulunan meşhur Prizren kasabasındandır.[2] İlk tahsilini memleketinde yaptıktan sonra İstanbul'a gelmiş ve Divan-ı Sultânî kâtipleri arasına dahil olmuş,[3] zamanla şiir ile inşâya heveslenmiş, tarih yazmada daha yetenekli olduğunu görerek kendini bu hususta yetiştirmiş, bir kısım vezirlerin bu yolla dikkatini çektikten sonra II. Selim zamanında veziriazam olan Tekirdağlı Mustafa Paşa'nın sohbet ve meclis arkadaşı, hatta Safâyî'nin ifadesine göre "Kâse-lîsi" yani dalkavuğu olmuş, bu yakınlık sebebiyle de divan-ı hümâyûn piyade mukabeleciliğine[4] kadar yükselmiştir.[5]

---

[1] "Ol nām-dāruñ nām-ı nāmīsi Ẕü'l-feḳār'dur." Sâlim, Tezkiretü'ş-Şu'arâ, Râşid Efendi Kütüphanesi, Râşid Efendi 979, vr. 73a.; "Nāmı Ẕü'l-feḳār'dur." Safâyî, Tezkiretü'ş-Şu'arâ, Râşid Efendi Kütüphanesi, Râşid Efendi 935, vr. 17b.; "Zü'l-feḳār Efendi." İsmail Beliğ: Nuhbetü'l-Âsâr Li-zeyli Zübdetü'l-Eş'âr (Haz. Abdülkerim Abdülkadiroğlu), Ankara 1985, s. 49.

[2] "Rūm ilinde vāḳıʿ Prizrīn nām ḳaṣaba-i meşhūreden ẓuhūr itmişdür." Safâyî, vr. 17b.; "Fī'l-aṣl vilāyet-i Rūm ilinde Birizrin // ḳaṣabasından ẓuhūr ve ..." Sâlim, vr. 73a-b.

[3] "Evāʾil-i ḥālinde taḥṣīl-i meʿārif idüp Dīvān-ı Sulṭānī kātibleri zümresine ilḥāḳ ..." Safâyî, vr. 17b.; "... ṭavr-ı feyż-i tecellīden istifāża-i nūr eyleyüp dārü'l-mülk ve'l-māl olan şehr-i Ḳosṭanṭıniyye-i bī-hemāle dāḫil ve ṣudūr-ı aʿẓam merḥūm Tekfūrṭaġī Muṣṭafā Paşa ḥażretlerine vāṣıl olup ol āsitānīye intisāb ile ayaḳlanup menāṣıb-ı Dīvān'dan piyāde muḳābeleciligi gibi baʿż-ı menāṣıba nāʾil olmışiken ..." Sâlim, vr. 73b.

[4] Hazine-i âmireye bağlı maliye kalemlerinden olan piyade mukabeleciliği, kapıkulu atlılarının maaş ve künye kayıtlarını tutmakla mükellef olup, piyade mukabelecisi de divan-ı hümâyûnda hâcegân rütbesi gibi önemli bir unvana sahip idi. Daha geniş bilgi için bkz.: Mehmet Zeki Pakalın, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, 2. C., İstanbul 1983, s. 574-575.; Mithat Sertoğlu, Osmanlı Tarih Lûgatı, İstanbul 1986, s. 229.

[5] "... şiʿr ü inşāya heves ve fenn-i tevārīḫe dest-res bulup tārīḫ-şināslıḳda taḥṣīl-i biżāʿa itmekle baʿż-ı vezīrüñ maẓhar-ı kirişme-i iltifātı olup ʿahd-i Sulṭān Süleymān Ḫān-ı S̱ānī'de vezīr-i aʿẓam olan Tekfūrṭaġī Muṣṭafā Paşa'nuñ hem-dem ü celīs ü maḥrem-i kāse-līsi olmaġın mezbūrı Dīvān-ı bülend-eyvān-ı Süleymānī'de piyāde muḳābeleciligi ile ser-efrāz itmişdür." Safâyî, vr. 17b.;

Safâyî ve Sâlim'e göre H. 1100/M. 1688-89 tarihinde ordu ile Sofya civarında bulunurken vefat etmiştir.[6] Beliğ, Tecellî'nin ölüm tarihini H. 1107 / M. 1695 olarak vermektedir.[7] Mehmed Süreyyâ ise Tecellî'nin ölüm tarihini 1069 Zilkadesi olarak vermektedir.[8]

Zamanının şâirleri arasında sayılmaktadır. Safâyî, Sâlim ve Beliğ'in de belirttiği gibi mürettep bir divanı vardır.[9] Divanın bazı yazmaları Millet Ktp. Ali Emîrî Kit. Nu: 66; İÜ. Ktp. Ty. Nu: 1396, 3358, 3442 numaralarda kayıtlı bulunmaktadır. Noktasız harflerle gazeller, bütün harfleri noktalı beyitler yazmakla meşhurdur.

Safâyî, tezkiresinde Tecellî'nin aşağıya aldığımız şiirleri kayıtlıdır:

Ġamuñla ceyş-i dil kim nātüvān olmış bulunmışlar
Ṣaf-ı müjgān-ı çeşman ḫūn-feşān olmış bulunmışlar

Şeref bulduḳça gülşen tāze teşrīf-i ḳudūmuñla
Çemenler ferş-i çetr-i erġuvān olmış bulunmışlar

Tecellîveş nice çāpük-süvārān-ı ṣabā-reftār
Varup kec-rev felekle hem-ʿinān olmış bulunmışlar

* * * * *

Rāst gelsem yine cānānıma cānım diyerek
ʿÖmrümüñ varı benim rūḥ-ı revānım diyerek

[6] " Biñ yüz senesinde ordū-yı hümāyūn Ṣofya ṣaḥrāsında meks üzere iken fezā-yı ʿademde irtiḥāl itmişdür." Safâyî, vr. 17b.; "... biñ yüz ẕi'l-ḳaʿdesinde menāṣıb-ı mezbūreden keşīde-i dest-i kām ve ḳaʿde-i ḥayātından sefer-i ʿuḳbāya ḳıyām idüp Ṣofya ṣaḥrāsında devletle bile iken ol sālde raḫş-süvār-ı naʿş-ı memāt olup ..." Sâlim, vr. 73b.

[7] "Piyāde muḳābelecesi iken biñ yüz yedi senesinde būrīde-i seyf-i ṣārım-ı memāt oldı.", Beliğ, s. 49.

[8] Mehmed Süreyyâ, Sicill-i Osmânî II (Yayınlayanlar Mustafa Keskin-Ayhan Öztürk-Ramazan Tosun), İstanbul 1996, s. 52.

[9] " ʿAṣrınuñ şuʿarāsındandur. Müretteb dīvān-ı belāġat-ʿunvānı vardur." Safâyî, vr. 17b.; "... bu ebyāt-ı belāġat-ʿunvān mütercem-i mezbūruñ *müretteb dīvānı*ndan bu mecelle-i celīleye şebt ü taḥrīr ...", Sâlim, vr. 73b.; "Dīvān-ı eşʿār-ı cevher-dārından nümūnedir.", Beliğ, s. 49.

Sīneye çeksem uṣūlile o nāzik teni ben
Tenedür nā-tenedür nādire-dānem diyerek[10]

Sâlim Tezkiresi'nde ise aşağıdaki şiirler yer almıştır:

Niçe ḳan aġlamasun şīşe-i mīnā-yı şarāb
Göz diker sāġar-ı laʿl-i leb-i cānāne(ye) ḥabāb

* * *

Ġam-ı gīsū-yı yārdan meded
Fitne-i rūzgārdan meded

* * *

Gülzār-ı āteş urdı dil-i dāġdārımuz
Yir yir yaḳarsa lāle ʿaceb mi çerāġımuz

Mādām düşmeye elimizden sifāl-i mey
Bezm-i çemende yirlere başmaz ayaġımuz

* * *

Ālām-ı şeb-i hicrüñe rūz-ı ezel aldum
Endīşe-i zülfüñ gibi ṭūl-i emel aldum

Ser-ḥadd-i keş-ā-keşde ġam-ı zülfüñ ucından
İşbātile ben daʿvi-i ʿışḳuñda tel aldum

* * *

ʿUryān iken bulunmasa ol māh-ı sīm-ten
Serden geçüp ayaġına düşmezdi pīrehen

Sāḳī yitiş ayaġımıza indi ḳara şu
Zeyn oldı tāze dāġ-ı çerāġān-ı encümen[11]

Beliğ Tezkiresi'nde de Tecellî'nin şu şiirleri ile karşılaşmaktayız:

Nice ḳan aġlamasun şīşe-i mīnā-yı şarāb
Göz diker sāġar-ı laʿl-i leb-i cānāne ḥabāb

* * *

Gelsün hele ol ḳāmet-i bālā-yı ḳıyāmet
Görsün nic'olur ḫalḳ temāşā-yı ḳıyāmet

[10] Safâyî, vr. 17b.
[11] Sâlim, vr. 73b.

* * *

Bād-ı ṣubḥile çemen cūş eyleyüp deryā-mis̱āl
Bir naẓarda yem yeşil ḫāraya beñzer mevc mevc

* * *

Gül-zār-ı āteş oldı dil-i dāġ-dārumuz
Yir yir yaḳarsa lāle ʿaceb mi çerāġumuz

Mādām düşmeye elümüzden sifāl-i mey
Bezm-i çemende yirlere başmaz ayaġumuz

* * *

Ālām-ı şeb-i hecri ki rūz-i ezel aldum
Endīşe-i zülfi gibi ṭūl-i emel aldum

Ser-ḥaddi keş-ā-keşde ġam-ı zülfüñ ucundan
İs̱bāt ile ben daʿvi-i ʿışḳuñda tel aldum

* * *

ʿUryān iken bulunmasa ol māh-ı sīm-ten
Serden geçüp ayaġına geçmezdi pīrehen

Sāḳī yitiş ayaġumuza indi ḳara ṣu
Zeyn oldı tāze dāġ-i çerāġān-ı encümen[12]

Toplam 279 beyitten oluşan matbu ve mürettep "Bî-nukat Dîvânçe-i Tecellî"nin gazeller kısmında tertibe dahil olan harfler ve bunların ihtiva ettikleri manzume sayısı aşağıda gösterildiği gibidir:

[12] Beliğ, s. 49-50.

ا	: 13
ح	: 4
د	: 3
ر	: 11
س	: 3
ص	: 2
ط	: 2
ع	: 4
ك	: 5
ل	: 6
م	: 10
و	: 3
ه	: 10

Görüldüğü üzere Tecellî divançesinde noktasız diye tabir edilen Arap harflerinin hepsi ile gazeller bulunmaktadır.

Tecellî'nin bî-nokta divançesinde kullandığı vezinler ve bunların kullanım sıklığı da aşağıda gösterilmiştir:

. . _ _ / . _ . _ / . . _	: 32
_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	: 18
_ _ . / . _ . _ / . _ _	: 16
. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	: 10
_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _	: 4
. _ _ / . _ _ / . _ _ / . _	: 4
_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	: 1
_ _ . / . _ _ _ / _ _ . / . _ _ _	: 1
_ . . _ / _ . . _ / _ . _	: 1

Sonuç olarak, Tecellî'nin noktasız harflerle kaleme aldığı gazellerinin ve bir kısım müfredlerinin toplandığı divançesi bu bakımdan ilk örnekler arasında olması sebebiyle dikkat çekicidir.

D. Divan Metni

BĪ-NUḲAṬ DĪVĀNÇE-İ TECELLĪ

Bağçeḳapusu'nda Tenbakici Ḥasan Aġa ve Ḥakkākler'de Ṭobḫāneli Meḥmed Efendi ve Ṣaḥḥāflar'da Küçek Aḥmed Efendi dükkānlarında fürūḫt olunmaḳdadır.

[2] BĪ-NUḲAṬ DĪVĀNÇE-İ TECELLĪ

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

كامكار امل كه همدرسكا
Dil hevā-dār-ı müsellemdir saña

Kākülüñ dil-dādedir ammā müdām
Ṭurre-i mekkāre maḥremdir saña

Devr-i laʿliñde hilāl-i meh degil
Kāse-i mül mihr-i ʿālemdir saña

Vaʿd-i vaṣlıñdır medār-ı her murād
Mihr-i dil hem-vāre muḥkemdir saña

Var Tecellī dūd-ı āhıñ her seḥer
Dergeh-i dildāre süllemdir saña

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _

Meh-i vālā-himem mihrüñle ḥālā
Revādır dergehiñde olsa lālā

Dem-ā-dem derd-i siḥr-i kākülüñle
Olur dil-dādeler sersām-ı sevdā

Maḥalleñde müdām āvāre diller
Maḥaldir olsalar derdiñle rüsvā

Seḥerde dūd-ı āhımla ṭoludur
Ser-ā-ser ʿarṣa-i kuhsār u ṣaḥrā

Revādır ey Tecellī olmasa rām
Saña ʿālemde ol serv-i dil-ārā

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

[3] Saña āhım olur olursa dilā
Süllem-i saṭḥ-ı ṭārem-i vālā

Ṣadme-i ṣarṣar-ı melālimile
Şarşılur sūr-ı kūhsār-ı semā

Her seḥer dūd-ı medd-i āhımıla
Servilik olsa da olur ṣaḥrā

Olur āvāre ṭārem-i mehde
Saña dil-dādedir meger ki Hümā

Ey Tecellī ḥasūda āh-ı seḥer
Sedd-i rāh olsa görmesem aṣlā

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Göñlüm āvāredir ḥamāmāsā
Heves-i kākülüñdedir ḥālā

Devr-i ʿadliñde dāda gelse olur
Sükker-i ṭuʿm-ı laʿl ile ḥelvā

Sālik-i rāh-ı vaṣl olurdum eger
Kār-ger olmasa göñülde hevā

ʿĀlem-i dilde gördüm el-ḥāṣıl
Ehl-i derde ḥavāledir sevdā

Ey Tecellī dem-i müdāvāda
Derd-i dildir saña medār-ı devā

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _

Dilā hem-vāre ol serv-i dil-ārā
Heveskār-ı hevādır kākülāsā

Dem-ā-dem ʿarṣa-i ʿālemde gördüm
Musallaṭdır dil-i evkāra sevdā

Kemāl-i āh ile geh geh revādır
Ser-i kūh ehl-i derde olsa meʾvā

ʿAṣādār-ı der-i dildāra her dem
Medār-ı kārdır gördüm mudārā

Muḥaṣṣal ey Tecellī kār-ı ʿālem
Muʿammādır muʿammādır muʿammā

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Dil dem-i mülde hem-dem olsa saña
Mevsim-i gülde maḥrem olsa saña

[4] Arada olmasa kelāl ü keder
Kār-ı ʿālem müsellem olsa saña

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Dilde kederdir heme kār-ı hevā
Ṭūl-i emeldir heves-i mā-sivā

ʿArṣa-i ʿālemde ṣorarsañ eger
Vālih ü āvāre gerekdir gedā

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Sevdā-kede-i kederde ḥālā
Oldum seme-i kelāl-i sevdā

Derdiñle elem degil revādır
Olsam heme kār-ı dilde rüsvā

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Kām-ı dile vāṣıl olurdum dilā
Olmasa dildār eger ehl-i hevā

Vālih olursa dil-i güm-kerde ger
ʿArṣa-i ʿālemde revādır revā

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Laʿliñ ki müdām ola gülāsā
Gül hem-dem olur saña mülāsā

Derd-āver olursa dil revādır
Her dem kederiñle kākülāsā

. _ _ / . _ _ / . _ _ / . _

Dilā merhem-i mül dem-ā-dem saña
Devādır devādır devādır devā

Muḥaṣṣal medār-ı ḥuṣūl-i merām
Duʿādır duʿādır duʿādır duʿā

Dem-ā-dem maḥall-i seḥerde duʿā
Revādır revādır revādır revā

[5] Kemāl-i heves serde ammā müdām
Hevādır hevādır hevādır hevā

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _

Dilā ṣadr-ı viṣāl-i ʿālem-ārā
Muʿallādır muʿallādır muʿallā

Melek-rūlarda da ol rūḥ eger
Dil-ārādır dil-arādır dil-ārā

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _) (_ _)

ʿArṣa-i ʿālem-i himemde dilā
Der-i dildārdır saña me'vā

Raḥım olur devr-i mihr-i āha göre
Olmasa kesiklik hilālāsā[13]

(Ḥarfü'l-Ḥā)

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _) (_ _)

Devr-i güldür dem-ā-dem-i memdūḥ
ʿĀlem-i müldür ʿālem-i memdūḥ

Hele derdim dem-ā-dem olsa olur
Ḥarem-i dilde maḥrem-i memdūḥ

Dem-i vaṣl olsa da murād alsam
Gelse ol rūḥ-ı ekrem-i memdūḥ

Dile merhem olursa da ammā
Derd-i müldür o merhem-i memdūḥ

Ey Tecellī müdām derdimdir
ʿĀlem-i dilde hem-dem-i memdūḥ

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _

Revādır olsam ol dildāra meddāḥ
Olur dil-dādeler hem-vāre meddāḥ

[13] Mısra'ın vezni ikinci tef'ilede aksamaktadır.

Hevādārım dem-ā-dem kākülāsā
Olurdum ṭurre-i ṭarrāra meddāḥ

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Mihriñle olur viṣāl memdūḥ
Derdiñle olur melāl memdūḥ

Hem-vāre ger āh ile revādır
[6] Olsa dem-i verd-i āl memdūḥ

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Derd-i dildir medār-ı ehl-i ṣalāḥ
Ḥāldir ḥāl kār-ı ehl-i ṣalāḥ

Medd-i āh kirām-ı ʿālemdir
ʿAlem-i lemʿa-dār-ı ehl-i ṣalāḥ

(Ḥarfü'd-Dāl)

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Devr-i ʿālemde dilā hem-vāre derd
Maḥrem olsa saña vara vara derd

Gördüm āgehdir medār-ı āhile
Germ ü serd-i ʿālem-i ekdāra derd

Vālih ü sersām olurdum gāh gāh
Olmasa ger hem-dem-i evkāra derd

Kām alurdum dergeh-i dildārda
Dāde gelse maḥrem-i esrāra derd

Ey Tecellī kār-ı dilde iñlerim
Muṭṭaliʿdir eshel-i her-kāre derd

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

ʿĀlem-i dilde hem-demim mesʿūd
Mevsim-i gülde maḥremim mesʿūd

Kāse-i mül müdām eliñde gerek
Gül-i āl-i müsellemim mesʿūd

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Gelmelü olsa dil-i āgāha derd
Hem-reh olur āh-ı seḥergāha derd

Lemʿa ṣalar kūh ile ṣaḥrālara
Hem-ser olursa ʿuluvv-i āha derd

(Ḥarfü'r-Rā)

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Hem-vāre ki dil hümā-himemdir
Rām olsa ḥamāme-i ḥaremdir

[7] Derd-i ser her gedā seḥerde[14]
Āh-ı dem-i germile iremdir

Gel gör ki semāʿa gelse dildār
Ṭāvūs-ı müsellem-i iremdir

Devr-i heme-demde kāse-i māh
Dil-dāde-i dehre ṭās-ı semdir

[14] Vezin aksamaktadır.

Ḥāl añla Tecelliyā ḥamūl ol
Ehl-i dile derd-i ser keremdir

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Ālāmile dil ki der-hevādır
Āhımla muʿādil-i hümādır

Her ehl-i heves merām-ı dilde
Āvāre vü vālih ü gedādır

Sevdā-kede-i elemde kārım
Dildāra seḥer seḥer duʿādır

Gördüm keder-i keselde ammā
Derd-i dile derd-i mül devādır

ʿĀlemde Tecelliyā dem-ā-dem
Hem-vāre elem saña revādır

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Ādemde dilā kerem gerekdir
Mihr ü heves-i himem gerekdir

Dil-dāde-i her maḥalle meʾvā
Sevdā-kede-i elem gerekdir

Sālik heme ḥāle mālik olsa
Lāl olmasa da aṣem gerekdir

Hem-vāre ḥasūda kāse kāse
Devr-i dem-i mülde sem gerekdir

ʿĀlemde Tecelliyā mehāsā
Dil mihre göre ʿalem gerekdir

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Her seḥer ʿālemde kārım āhdır
Sālikim hem-rāhım āh u vāhdır

Dūde-i āh-ı rev-i rāh-ı viṣāl
Mā-ḥaṣāl ehl-i sülūke rāhdır

[8] Kārgāh-ı ʿālem-i esrārda
Meslegim hem-vāre ol dergāhdır

Āgeh ol ṣoñra der-i dildāra gel
Vāṣıl-ı evvel dil-i āgāhdır

Ey Tecellī ehl-i derd ol ehl-i derd
Derd-i dil ilhām-ı sırrullāhdır

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Āhım seḥer-i hevā degildir
Kārım heves-i sevdā degildir

Diller ki ola helāk-i dildār
Var olsa maḥal devā degildir

Dād olmasa ger duʿā olursa
Ol resm duʿā duʿā degildir

Dildāra ḥasūd maḥrem olsa
İslāma göre revā degildir

Hem-vāre Tecelliyā megesvār
Dil hem-himem-i hümā degildir

. . _ _ / . . _ _ / . . _
(_ . _ _) (_ _)

Āh-ı dil serv-i dil-ārāmımdır
Derd-i ser maḥrem-i ālāmımdır

ʿArṣa-i ṣavmaʿa-i derd ü keder
Sāḥe-i dergeh-i ārāmımdır

Mihr-i āhım hele her maʿrekede
Hem-ser-i lemʿa-i ṣamṣamımdır

Dil-i āvārede ekdāra göre
Elem ālūde-i ser-sāmımdır

Ey Tecellī girih-i kākülde
Heves-i ṭūl-i emel dāmımdır

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Mül mevsim-i gülde hem-demimdir
Gül ʿālem-i mülde maḥremimdir

İmdād-ı hevāda kākülāsā
Dil hem-heves-i müsellemimdir

[9] Āhım ki göñülde kār-gerdir
Mihrüñle medār-ı derd-i şerdir

Sūdā-ger-i misk kākül olsa
ʿİṭr-āver-i ʿarṣa-i kederdir

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _

Mādām ki ʿālem de hevā vü hevesimdir
Derd-i dile āh-ı seḥer imdād-resimdir

İkrāma göre gāh simāṭ-ı keremimde
Ṭāvus ḥarem-i mirvaḥa dār-ı megesimdir

. . _ _ / . . _ _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Dūd-ı āhım ki ʿalem-dārımdır
Derd-i ser maʿreke-i dārımdır

Hele sevdā-kede-i ʿālemde
Dil-i āvāre emekdārımdır

Göñlüm ol kākül-i mekkārdadır
Hevesim ṭurre-i ṭarrārdadır

Āgeh ol her dil-i āgāh müdām
ʿArṣa-i ʿālem-i esrārdadır

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Saña dirdim dilā ki hem-demdir
Elem ü āh u vāh maḥremdir

Āgeh ol āgeh ol ki her āgāh
Maḥrem-i sırr her dü-ʿālemdir

. _ . _ / . _ _ _ / . _ _

Dil-āverlikde ol rūḥ-ı muṣavver
Dil-āverdir dil-āverdir dil-āver

Hevādār-ı viṣāl-i ʿıṭr-ı kākül
Muaʿṭṭardır muʿaṭṭardır muʿaṭṭar

Medār-ı ṭuʿme-i medḥimile sekr
Mükerrerdir mükerrerdir mükerrer

[10] Muḥaṣṣal aṭlas-ı siḥr-i kelāmım
Ser-ā-serdir ser-ā-serdir ser-ā-ser

(Ḥarfü's-Sīn)

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Derd-i serdir dilā meʾāl-i heves
Elem ü āhdır kemāl-i heves

Devr-i ʿālemde kāse-i semdir
Ṭās-ı ekdār-ı mekr ü āl-i heves

Hele hem-vāre ʿālem-i dilde
Gördüm eksik degil kelāl-i heves

Erre-i ʿömr-i ehl-i sevdādır
Süllem-i saṭḥ-ı māh u sāl-i heves

Ey Tecellī maḥal maḥal gördüm
Dilde der-kārdır hilāl-i heves

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Gelür ammā semāʿa ger ṭāvūs
Olmasa maḥrem-i keder ṭāvūs

Ḥarem-i dergeh-i elemde müdām
Hem-dem-i āhdır seḥer ṭāvūs

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Ehl-i dile hem-dem olsa ṭāvūs
Sāliklere maḥrem olsa ṭāvūs

Sevdā-kede-i semāʿa gelse
Her ḥālime aʿlem olsa ṭāvūs

(Ḥarfü'ṣ-Ṣād)

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Kākülāsā her maḥal seḥḥāre ḥırṣ
Derd-i serdir ʿāleme mekkāre ḥırṣ

Ehl-i derde ṭurre-i ṭarrārevār
Sedd-i rāh-ı vaṣl olur hem-vāre ḥırṣ

Derde ehl olsa heveskār olmasa
Dergeh-i dildārda her kāre ḥırṣ

[11]

İñlerim ammā müʾekkildir müdām
ʿAks-i her-kāre dil-i evkāre ḥırṣ

Ey Tecellī umarım her ḥālde
Maḥv ola derdiñle vara vara ḥırṣ

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Sālike varṭa-i emeldir ḥırṣ
Ādeme ṣadme-i keseldir ḥırṣ

ʿArṣa-i kārgāh-ı ʿālemde
ʿİlel-i kār-ı her mileldir ḥırṣ

Gāh olur dilde kār-gerdir ḥırṣ
Sālik-i rāha derd-i serdir ḥırṣ

Hele ʿālemde añladım ammā
Heme ehl-i dile kederdir ḥırṣ

(Ḥarfü'ṭ-Ṭā)

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _

Āhım ki ola kākül-i dildāra musallaṭ
Kākül de olur ṭurre-i ṭarrāra musallaṭ

Der-kār-ı merām-ı dil-i āvāre olurdum
ʿĀlemde ḥasūd olmasa her gāh musallaṭ

Ālām ile ekdāra göre dūr degildir
Olsa dile ol ṭurre-i mekkāre musallaṭ

Āhımla seḥer dergeh-i dildāra varırdım
Der[d]-i dil eger olmasa hem-vāre musallaṭ

Her gāh Tecellī hele ʿālemde revādır
Derd olsa dem-ā-dem dil-i evkāra musallaṭ

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Derd olsa dilā saña musallaṭ
Āhım da olur aña musallaṭ

Ehl-i hevese revādır olsa
Her dem keder-i hevā musallaṭ

[12] Geh geh dem-i gerd olur musallaṭ
Geh geh dem-i serd olur musallaṭ

Hem-vāre gürūh-ı ehl-i ḥāle
Ālāmıla derd olur musallaṭ

(Ḥarfü'l-ʿAyn)

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Āh-ı dile maḥrem olsa ṭāliʿ
Derd-i sere aʿlem olsa ṭāliʿ

Hem mevsim-i gülde devr-i mülde
Hem-kāse vü hem-dem olsa ṭāliʿ

Dil-dāde gedālara muḥaṣṣal
Her ḥālde erḥam olsa ṭāliʿ

İkrām-ı merāsim-i keremde
Hem-vāre müsellem olsa ṭāliʿ

ʿĀlemde Tecelliyā dem-ā-dem
Mesʿūd u mükerrem olsa ṭāliʿ

. . _ _ / . _ . _ / . . _

(_ . _ _) (_ _)

Kār-gerdir kemāl-i ehl-i semāʿ
Sehldir her muḥāl-i ehl-i semāʿ

ʿĀlem-i dilde sırr-ı Mevlādır
Heves-i merd-ḥāl-i ehl-i semāʿ

Sālike ḥāldir ḥasūda ḥarām
Kār-ı siḥr-i ḥelāl-i ehl-i semāʿ

Kuḥl-ı resm-i kirām-ı ʿālemdir
Derd ü āh u melāl-i ehl-i semāʿ

Ey Tecellī revādır ʿālemde
Olmasa ger kelāl-i ehl-i semāʿ

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Evvelā ol kākül-i mekkāra oldum muṭṭaliʿ
Ṣoñra siḥr-i ṭurre-i ṭarrāra oldum muṭṭaliʿ

Kāmkār olsam revādır ʿālem-i ekdārda
Lemʿa-i mihriñle her esrāra oldum muṭṭaliʿ

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _) (_ _)

[13] Derd-i dildir ṣalāḥ-ı ehl-i semāʿ
Ḥāldir ıṣṭılāḥ-ı ehl-i semāʿ

Allah Allah maḥall-i maʿrekede
Āh-ı dildir silāḥ-ı ehli semāʿ

Devr-i dāʾim merām-ı ehl-i semāʿ
Derd-i dildir müdām ehl-i semāʿ

Lemʿa-i germ mihr-i ʿālem-vār
Kār-gerdir ḥusām-ı ehl-i semāʿ

(Ḥarfü'l-Kāf)

. . _ _ / . _ ı _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Ādem ʿālemde ehl-i ḥāl gerek
Maḥrem-i ḥāl olursa lāl gerek

Elem ü āh u vāh ile ammā
Dil-i āvārede melāl gerek

Māh-rūlarda raḥm olursa eger
Vaʿde-i vaṣla māh u sāl gerek

Saña umma ki rām ola dildār
Serde ṭāliʿle elde māl gerek

Ehl-i ḥāl ol Tecelliyā ki murād
Dürr ü güher degil kemāl gerek

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

ʿĀlem-i mülde dile hem-dem gerek
Mevsim-i gülde dem ü ʿālem gerek

Dergeh-i dildārda geh geh hele
Derd-i dil kāmıla hem merhem gerek

Gelse ger ol dergehe ammā ḥasūd
Vehle-i evvelde aña sem gerek

ʿĀlem-i mülde hele her sāde-rū
Velvele-ārā vü müsellem gerek

Dilde Tecellī saña her ḥālde
Derd ü elem hem-dem ü maḥrem gerek

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

[14] Ehl-i dil ālūde-i sevdā gerek
Vālih ü dildāde vü rüsvā gerek

Her dil-i rüsvā ki heveskār ola
Meslek aña kūhıla ṣaḥrā gerek

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _

Seher vālā-der-i dildāra geldik
Gedāvār ol kerem-Kirdāra geldik

Dil-i āgāh ile el-ḥamdülillāh
Sevād-ı ʿālem-i esrāra geldik

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Her dil-i vālihde ki sevdā gerek
ʿArṣa-i ekdārda vara gerek

Olmasa ḥussād saña rām eger
Seglere hem-vāre mudārā gerek

(Ḥarfü'l-Lām)

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Hem-ser olsa ṭurre-i ṭarrāra gül
Lemʿa ṣalsa kākül-i dildāra gül

Mevsim-i gülde dem-ā-dem māhvār
Kāse-i müldür dil-i evkāra gül

Āh-ı germ-ā-germile mesmūm olur
Gelmek olsa ʿarṣa-i ekdāra gül

Ḥālime āgeh degildir añların
Vālih ü dil-dāde vü āvāre gül

Ey Tecellī ʿālem-i mülde müdām
Kāsevār olsa saña hem-vāre gül

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Evvelā sırr-ı kemāle maḥrem ol
Ṣoñra maḥṣūd-ı kirām-ı ʿālem ol

Mālik-i ʿilm ü kemāl olduñsa da
ʿİlmile dil-dāde olma ādem ol

Her maḥal her dem ṣalāḥ-i ḥālile
Sālik-i rāh-ı İlāha hem-dem ol

[15] Olmadıñsa hem-reh-i merd-i sülūk
Gördügüñ ehl-i kemāle erḥam ol

Ey Tecellī dergeh-i dildārda
Kāmil ol kām al ʿamelde muḥkem ol

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Dūd-ı āhımıla ki hemdir göñül
Kākül-i dildāra maḥremdir göñül

Āhıla her dem der-i dildārda
Derd-i ehl-i ḥāle aʿlemdir göñül

Hem-dem-i āh olsa revādır göñül
Maḥrem-i her ehl-i hevādır göñül

Rāh-ı murād-ı der-i dildārda
Vālih ü āvāre gedādır göñül

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _

Silāḥ-ı ṣadme-i āhım muḥaṣṣal
Mükemmeldir mükemmeldir mükemmel

Dil-i āvārelerde ḥükm-i sevdā
Müdelleldir müdelleldir müdellel

. _ _ / . _ _ / . _ _ / . _

Dem-ā-dem dilā saña ṭūl-i emel
Keseldir keseldir keseldir kesel

Olursañ müdāme heveskār eger
Maḥaldir maḥaldir maḥaldir maḥal

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _

Keremkārā dem-ā-dem kāmkār ol
Simāṭ-ı mülde mihr-i lemʿadār ol

Elem görme mehāsā eksik olma
Dil-ārāmım müdām ʿālemde var ol

(Ḥarfü'l-Mīm)

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

[16] Derdim oldur hevādadır göñlüm
Heves-i mā-sivādadır göñlüm

Seḥer ammā medār-ı āhımıla
Kārgāh-ı semādadır göñlüm

Hele āvāre olsa da geh geh
Reh-i vālā-serādadır göñlüm

Lemʿa-i māh-ı hāledāra göre
Mā-ḥaṣal levḥ-i sādedir göñlüm

Ey Tecellī der-i dil-ārāda
Seḥer ammā duʿādadır göñlüm

. . _ _ / . . _ _ / . . _
(_ . _ _) (_ _)

Der-i dildāra ki dūr-ā-dūrum
Kār-ı derd ü eleme me'mūrum

Ṭurreāsā heves-i kākülde
Gör e hem sāḥir ü hem mesḥūrum

Ḥamd ol Allāh'a melūl olsam da
Dem-i ālāma göre mesrūrum

Gāh olur dāver-i ʿaṣr olsam olur
Gāh olur gerd-i kederde mūrum

Ey Tecellī hele āhımla seḥer
Lemʿa-i devḥa-i kūh-ı Ṭūrum

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _) (_ _)

Dergehiñde olursa ʿadl ü kerem
Sehl olur ehl-i ḥāle derd ü elem

Āgeh ol āgeh ol dil-ārāmım
Herkese olma hem-dem ü maḥrem

Hem-dem olsañ ḥasūd-ı evkāra
Kederiñle helāk olu[r] ādem

Ādeme dāmdır hevā vü heves
Mekr-i ḥussāda aʿlem ol aʿlem

Dil-i rüsvā Tecelliyā ammā
Derd-i ṭūl-i emeldedir her dem

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _) (_ _)

Gāh olur mihr-i laʿliñe dūrum
Kāse-i māhvār meksūrum

[17] Gāh olur kārgāh-ı ṭurreñde
Heves-i kākülüñle mesḥūrum

Gāh olur mülk-i ʿālem-i dilde
Her āhım umūra me'mūrum[15]

Gāh olur hem-ser-i meges olurum
Gerd-i rāh-ı melālde mūrum

Gāh olur ey Tecellī el-ḥāṣıl
Mihr-i āhımla lemʿa-i Ṭūrum

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _) (_ _)

ʿĀlem-i dilde ehl-i ḥāl olalım
Mālik-i gevher ü kemāl olalım

Rehrev-i ʿālem-i melāle göre
Gerd-i rāhrev-i viṣāl olalım

[15] Vezin ilk tef'ilede aksamaktadır.

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Gördüm hevesiñle hem-dem oldum
Vardım elemiñle maḥrem oldum

Hem-vāre reh-i merām-ı dilde
Gerd-i kederiñle serse[re]m oldum

Āhımla seḥer ki hem-dem oldum
Ālām ile derde maḥrem oldum

Sevdā-kede-i murād-ı dilde
Maʿlūm-ı kirām-ı ʿālem oldum

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Dil-dāde-i mihr-i ehl-i ḥālim
Āvāre-i ʿālem-i melālim

Ālām ile kārgāh-ı dilde
Sūdā-ger-i gevher-i kemālim

Rāh-ı emele ki sālik oldum
Maʿlūm heme memālik oldum

Maḥrem-kede-i melāl-i dilde
[18] Maḥṣūl-i merāma mālik oldum

. _ _ / . _ _ /. _ _ /. _

ʿAṭā vü keremde o mihr-i himem
ʿAlemdir ʿalemdir ʿalemdir ʿalem

Muḥaṣṣal medār-ı ḥuṣūl-i merām
Diremdir diremdir diremdir direm

_ _ . / . _ . _ /. _ _

ʿĀlemde dilā heme dem-ā-dem
Dil-dāde-i mül gerekdir ādem

Hem-vāre kirām-ı ehl-i ḥāle
Sevdā-kede-i kederdir ʿālem

_ _ . / . _ . _ / . _ _

Emr-i elemiñle ʿāmil oldum
Mihr-i kederiñle kāmil oldum

Dergāh-ı himemde ḥamdülillāh
Derdiñle murāda vāṣıl oldum

(Ḥarfü'l-Vāv)

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Kākülüñ mekr ü āl ile memlū
Ṭurre-i siḥr-ḥelālile memlū

Devr-i ʿadliñde göñlüm olsa olur
ʿİlm ü ḥilm ü kemālile memlū

Ehl-i ḥāle mühim degildir eger
ʿĀlem olursa mālile memlū

Olur ammā medār-ı derde göre
Dil-i rüsvā kelālile memlū

Ey Tecellī revādır ʿālemde
Olsa göñlüm melālile memlū

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Olmasa kāsem hilālāsā ṭolu
Vara vara ṭolmaludur ṭolmalu

ʿArṣa-i ʿālemde ammā her maḥal
[19] Āh u vāhım sāde-rūdur sāde-rū

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Olsa ger ʿālem āhile memlū
Sāḥe-i lemʿadār olur her sū

Kederiñle revādır ʿālemde
Sehm olursa ḥasūda her ser-i mū

(Ḥarfü'l-Hā)

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _

Viṣāl olsa mül olsa maḥrem olsa
Sürūr olsa dem-ā-dem ʿālem olsa

Hemāre vaʿdeñe mesrūr olurdum
Esās-ı ʿadl ü dādıñ muḥkem olsa

Dem-ā-dem derd-i laʿliñle revādır
Elimde her ṭolu kāsem sem olsa

Simāṭ-ı ʿālem-i vaṣlıñ umardım
Eger hem-demleriñde ādem olsa

Tecellī-yi gedāāsā revādır
Göñül derd ü elemle hem-dem olsa

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Müṣıla-i kākülüñ āl olmasa
Silsile-i āhıma dāl olmasa

Ehl-i dil emriñle murād alsa da
Kār-ı viṣāl emr-i muḥāl olmasa

Ḥāle göre kāmım alurdum eger
Serde hevā dilde kelāl olmasa

Dūr degildir heves-i ḥırṣ ile
Her dil-i āvārede ḥāl olmasa

Āh Tecellī dem-i vaṣl olsa da
Dilde sürūr olsa melāl olmasa

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Ṭās-ı mül kāse-i hilāl olsa
Mihr-i laʿliñle verd-i āl olsa

Maḥremiñ olmasa arada ḥasūd
Hem-demiñ merd-i ehl-i ḥāl olsa

[20] Dürd-i müldür devā degil dārū
Dil-i evkārda melāl olsa

Vaṣlıñ ol dem umardım ʿālemde
Derd-i dilde eger kemāl olsa

Ey Tecellī kemāl-i derde göre
Dil-i āvārede kelāl olsa

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Kākülüñ mekkār u seḥḥār olmasa
Ṭurreler seḥḥār u mekkār olmasa

ʿĀlem-i ekdārda ālāmıla
Derd-i ser(d) hem-vāre der-kār olmasa

İñlerim rüsvā olurdum ʿāleme
Göñlüm ol serve hevādār olmasa

Gerd-i rāh-ı derd olurdum mā-ḥaṣal
Meslegim dergāh-ı dildār olmasa

Ey Tecellī kām alırdım āhıla
Dil müdām ʿālemde evkār olmasa

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Kār-ı sālik dem-ā-dem āh olsa
Merd vāṣıl-ı der-İlāh olsa

Rāh-ı ehl-i sülūkde her dem
Dil-i āvāre gerd-i rāh olsa

Ṣadme-i dehr ehl-i ḥāle göre
Kār-ı ekdār gāh gāh olsa

Dil-i evkārda medār-ı merām
Elem ü derd ü āh u vāh olsa

Ey Tecellī murād alurdum eger
Derd-i dil ḥālime güvāh olsa

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _

Ekdār u kelāl olmasa ḥāl olsa göñülde
Ālāmıla hem-vāre kemāl olsa göñülde

Her dem heves-i vaṣl-ı dil-ārā da revādır
Derd ü elem ü āh u melāl olsa göñülde

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

[21]

Her seḥer mihr-i dil-i āgāhıla
Dergeh-i dildāra varsam āhıla

Vara vara ʿālem-i ekdārda
Hem-reh olsam derd ü āh u vāhıla

_ _ . / . _ _ _ / _ _ . / . _ _ _

Mādām ki o kāküller mekkāredir ʿālemde
Dil-dāde gedālar da āvāredir ʿālemde

Der-kār-ı merām olma her ḥālde āgāh ol
Hem-vāre melek-rūlar seḥḥāredir ʿālemde

_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _

Görsem dem-i vaṣl olsa kelāl olmasa dilde
Hem-vāre sürūr olsa melāl olmasa dilde

Meshūr-ı dil-i kākül-i mekkārıñ olurdum
Ger ṭurreleriñ siḥr-i ḥelāl olmasa dilde

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Olmadıñsa dilā eger āgāh
Dūrdur dūr saña rāh-ı İlāh

Hele güm-rāh olurdum ʿālemde
Olmasa hem-rehim dem-ā-dem āh

(Müfredāt)

. _ _ / . _ _ / . _ _ / . _

Dilā mekr-i kākül kederdir saña
Hevā vü heves derd-i serdir saña

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Derd-i dildir medār-ı ḥāl-i ṣalāḥ
Āhdır lemʿa-i meʾāl-i ṣalāḥ

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Serverā dād kām-kārā dād
Mihr-i laʿliñdedir medār-ı murād

_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _

Dilde āh ile keder der-kārdır
Sālike meʾvā der-i dildārdır

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Sedd-i rāh olmasa mesāda ʿases
Vaṣl-ı dildāra mümdur herkes

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

ʿĀlem-i dilde kār-gerdir ḥırṣ
Her heveskāra derd-i serdir ḥırṣ

_ _ . / . _ . _ / . _ _

[22] Her kāre ki āh ola musallaṭ
Evsaṭ gerek āh-ı dilde evsaṭ

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Olsa dil mihr-i āh ile lāmiʿ
Sedd-i rāh-ı viṣāl olur ṭāliʿ

. . _ _ / . _ . _ / . . _
(_ . _ _)   (_ _)

Kār-ı kākül ki mekr ü āl gerek
Ṭurre de ehl-i mekr olur görerek

. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _

Dil-ārāmım saña dil-dādedir gül
Dem-ā-dem vaṣlıña āmādedir gül

_ . . _ / _ . . _ / _ . _

Maʿrekegāhım ki elemdir müdām
Āh-ı seḥergāhım ʿalemdir müdām

Süleymān Efendi Maṭbaʿasında ṭabʿ olunmuşdur

Sene

1290 [1873/74]

F. SÖZLÜK

ādem : Dünyadan ilk yaratılan adam; ilk peygamber, Hz. Âdem; adam
ʿadl : doğruluk
āgāh : bilgili, haberli, uyanık.
āgeh : bilgili, haberli, uyanık.
āh : ah, yazık, feryat, figan.
ʿaks : çarpma, çarpıp geri dönme.
āl : hile, düzen, dek
al- : almak, alıp götürmek.
ālām : kederler, elemler, acılar, sızılar.
ʿālem : dünya, cihan.
aʿlem : en iyi, en çok bilen, bilgili.
ʿalem : nişan, alamet, bayrak, sancak.
ʿālem-ārā : âlemi, dünyayı süsleyen.
ʿalem-dār : bayrak taşıyan.
ʿālem-vār : âlem gibi.
Allah : Tanrı, Allah.
ālūde : bulaşmış, bulaşık.
āmāde : hazır, hazırlanmış.
ʿamel : niyet, iş.
ʿāmil : sebep, işleyen, yapan.
ammā : fakat, lâkin, ancak, şu kadar ki.
aña : ona.
añla- : anlamak, bilmek, kavramak.
ara : ara, aralık, iki şeyin arası.
arada : arada, iki şeyin arasında.
ārām : durma, dinlenme, eğlenme, yerleşme, istirahat etme.
ʿarṣa : yer, toprak.
āsā : gibi.
ʿaṣādār : asa tutan, değnekli, eli sopalı.
aṣem : çok sağır, kulakları hiç işitmeyen kimse.
ʿases : gece devriye gezen, gece bekçisi.
aṣlā : kesinlikle, hiç bir zaman.

ʿaṣr	: yüzyıl, ikindi vakti, çağ.
ʿaṭā	: hediye, ihsan, tuhfe, bağışlama, bahşiş.
aṭlas	: üstü ipek, altı pamuk kumaş.
āvāre	: serseri, boş gezen, işsiz güçsüz, aylak, dağınık, perişan.
bī-nuḳaṭ	: noktasız.
dād	: adalet, doğruluk, ihsan, vergi.
dā'im	: devamlı, sürekli.
dāl	: Osmanlı alfabesinin 10. harfi; iki kat olmuş, kambur.
dām	: tuzak, ağ.
dār	: ev, yer, yurt.
dārū	: ilaç.
Dāver	:Allah'ın isimlerinden; doğru, insaflı olan hükümdar, vezir veya hakim.
degil	: olumsuzluk ifade eden bir edat.
dehr	: dünya, zaman, devir.
dem	: soluk, nefes, an, vakit, içki.
dem-ā-dem	: her vakit, sık sık.
der	: kapı; -de, içinde.
derd	: gam, keder, sıkıntı.
derd-āver	: dert getiren, taşıyan.
dergāh	: tekke, kapı yeri, kapı önü.
dergeh	: tekke, kapı yeri, kapı önü..
der-hevā	: hava üzere, havada bulunan.
der-kār	: malum, aşikar, bilinen, belli, işte, iş üzerinde bulunan.
devā	: ilaç, çare, tedbir.
devr	: dönme, bir şeyin etrafını dolaşma, dönüp dolaşma, zaman, çağ.
di-	: demek, söylemek, ifade etmek.
dil	: gönül, kalp.
dil-ārā	: gönül alan, gönül kapan, gönül okşayan.
dil-ārām	: gönül alan, gönül kapan, gönül okşayan.

dil-āver	: yiğit, yürekli.
dil-dāde	: gönül vermiş, âşık
dildār	: birinin gönlünü almış, sevgili.
direm	: akçe, para, dirhem, gümüş para.
dīvānçe	: küçük şiir mecmuası.
duʿā	: Allah'a yalvarma, niyaz, birini çağırma, bir yere gönderme.
dūd	: duman, tütün.
dūde	: soy sop, kabile, ocak.
dūd-ı āh	: âh dumanı.
dūr-ā-dūr	: uzak uzak, uzaktan uzağa.
dü-ʿālem	: iki dünya.
dürr	: inci, gevher.
eger	: eğer, şayet.
ehl	: sahip, malik, maharetli, usta, bir yerde oturan.
ehl-i derd	: dert ehli, dertli.
ehl-i ṣalāḥ	: namuslu, doğru olan kimse.
ekdār	: kederler, kasavetler, gamlar, tasalar.
ekrem	: daha kerim, çok şeref sahibi, pek cömert, eli açık kişi.
eksik	: noksan, nakıs, tam olmayan.
el	: el, dest.
elem	: acı, sızı, ağrı, keder, dert, maddî manevî ızdırap.
el-ḥamdülillāh	: Allah'a hamd olsun, Allah'a şükür.
el-ḥāṣıl	: netice, itibarıyla, hâsılı, sözün kısası.
emekdār	:emek veren, emeği geçen.
emel	: ümit, umma, arzu, hırs, tama
emr	: emir, iş buyurma, buyruk, buyrultu.
erre	: bıçkı, testere.
erḥam	: en merhametli, çok acıyan.
esās	: asıl, temel, doğruluk, gerçek.
eshel	: daha, en, pek kolay.
esrār	: gizlenilen ve bilinmeyen şeyler, aklın eremeyeceği işler.
evkār	: kuş yuvaları.

evsaṭ : bir şeyin ortası, orta halli, ortadaki, yüksek ile alçak arası.
evvel : ilk, önce, birinci, eski, geçmiş zamanlar.
evvelā : ilk olarak, başlangıçta, öncelikle.

gāh gāh : zaman zaman, ara ara, vakit vakit.
gedā : kul, köle, dilenci, yoksul.
gedāāsā : dilenci gibi, köle gibi.
gedāvār : dilenci gibi, köle gibi.
geh geh : zaman zaman, ara ara, vakit vakit.
gel- : gelmek, bir yara varmak.
ger : eğer, şayet.
gerd : toz, toprak, tasa, gam, keder.
gerek : lâzım, şart.
germ : sıcak.
germ-ā-germ : kızışıp ısınmış, pek ısınmış, sıcağı sıcağına.
gevher : elmas, cevher, inci, değerli taş, bir şeyin aslı, esası.
girih : kırışık, kıvrım, düğüm, bağ.
göñül : gönül, kalp.
gör- : görmek, fark etmek.
göre : nazaran, bakarak.
güher : elmas, cevher, inci, değerli taş, bir şeyin aslı, esası.
gül : çiçek, bilinen çiçek, gül ağacı.
gülāsā : gül gibi.
güm-kerde : adı sanı kaybolmuş, izi yok olmuş, eseri kalmamış.
güm-rāh : yolunu kaybetmiş, şaşırmış; bol, gür.
gürūh : cemâat, bölük, takım.
güvāh : şâhit, delil, tanık.

ḥāl : şimdiki zaman; oluş, bulunuş, suret, keyfiyet, durum.
ḥālā : şimdi, henüz.
hāledār : hâleli, hâlelenmiş.
ḥamāmāsā : güvercin gibi.
ḥamāme : güvercin.
ḥamd : şükür, Tanrı'ya olan şükran duygularını bildirme.

ḥamdülillāh : Allah'a çok şükür.
ḥamūl : tahammüllü, sabırlı, dayanıklı.
ḥarām : şeriatça, dince yasak edilmiş şey.
ḥarem : herkesin girmesine müsaade edilmeyen, saygıdeğer ve kutsal yer.
ḥāṣıl : husule gelen, husul bulan, peyda bulan; olan, çıkan, üreyen, türeyen, biten.
ḥasūd : hasetçi, kıskanç, çekemeyen.
ḥavāle : bir işi veya bir şeyi başka birine bırakma, üstüne bırakma.
helāk : mahv olma, ölme, harcanma, çok yorulma.
ḥelāl : kullanılması şer'an caiz olan, dinin hükümleri bakımından kullanılabilen, haram olmayan şey.
hele : hiç olmazsa, en azından.
ḥelvā : unlu, yağlı ve şekerli maddelerden yapılan bir tatlı.
hem : de, da, dahi anlamına gelen bir edat.
hemāre : dâimâ, her zaman.
hem-dem : sıkı fıkı, can ciğer arkadaş.
heme : cümle, hep, bütün.
heme-dem : her zaman, dâimâ.
hem-heves : aynı hevesi taşıyan.
hem-himem : himmeti benzeyen.
hem-kāse : kâseleri, kadehleri bir olan, çanak arkadaşı.
hem-reh : yoldaş, aynı yolda giden.
hem-ser : arkadaş, kafadar.
hem-vāre : dâimâ, her zaman.
her : hep, bütün.
her dem : her dakika, her zaman, dâimâ.
herkes : herkes, bütün kişiler.
hevā : istek, arzu, sevgi, hoşlanma.
hevādār : havadar, etrafı açık, rüzgârlı yer; yâr, dost.
heves : arzu, istek, gelip geçici istek.
heveskār : istekli, hevesli.
ḥırṣ : öfke, kızgınlık, azgınlık, sonu gelmeyen arzu, istek.
hilāl : yeni ay.
hilālāsā : yeni ay gibi.

ḥilm : insanın tabiatında olan yavaşlık, yumuşaklık.
himem : gayretler, çalışmalar, yüksek iradeler; ermiş olanların tesirleri.

ḥusām : keskin kılıç.
ḥussād : kıskananlar, çekemeyenler, hasetçiler.
ḥuṣūl : üreme, türeme, çıkma.
ḥükm yargı, emir, komuta.
hümā : devlet kuşu, saadet, kutluluk.

ıṣṭılāḥ : bilim sözü, tabir, terim.
ʿıṭr : güzel, hafif, latif koku.
ʿıṭr-āver : ıtırlı, güzel koku getiren.

ikrām : hürmet, saygı gösterme; ağırlama, bir şeyi hediye, armağan olarak verme.

ilāh :Tanrı, mabut.
ʿilel : hastalıklar, illetler, sakatlıklar.
ʿilm : bilme, biliş, okuyarak öğrenilen bilgi.
imdād-res : yardım getiren, yardım ulaştıran.
iñle- : inlemek, feryat figan etmek.
İrem : Âd kavmi zamanında Şeddâd tarafından cennete benzetilerek yapılan bir bahçe olup, Şam'da veya Yemen'de bulunmuş olduğu söylenir.

İslām : İslam dini.

kākül : alnın üzerine sarkıtılan kısa kesilmiş saç, perçem.
kākülāsā : perçem gibi.
kām : meram, arzu, emel, istek, lezzet, zevk.
kāmil : olgun, kemâle eren kişi.
kāmkār : arzulu, istekli, isteğine ulaşmış, mutlu.
kār : iş, güç, kazanç.
kārgāh : iş yapılan yer, işlik, iş yeri.
kār-ger : iş yapan, iş işleyen, tesirli, nüfuzlu.
kāse : çini, fağfur, billur, porselen, maden veya topraktan yapılmış çanak.

kāsevār : çanak gibi.

keder : gam, gussa, sıkıntı, üzüntü.
kelāl : yorgunluk, bıkkınlık.
kelām : söz, lakırdı, söyleyiş, nutuk.
kemāl : olgunluk, yetkinlik, tamlık, eksiksizlik.
kerem : asalet, soyluluk, cömertlik, el açıklığı, bağış.
keremkār : kerem eden, lutf eden, eli açık olan, bağışlayan, cömert.
kerem-kirdār : işi gücü cömertlik olan.
kesel : gevşeklik, tembellik, uyuşukluk.
kirām : soydan gelenler, soyu temizler, şerefliler, cömertler, eli açıklar.
kūh : dağ.
kuhsār : dağlık, dağ tepesi.
kūhsār : dağlık, dağ tepesi.
kuḥl : göze çekilen sürme, göz ilacı.

laʿl : kırmızı, al; kırmızı ve değerli bir süs taşı; dudak.
lāl : dilsiz.
lālā : bir çocuğu gezdiren, oyalayan uşak, saray, harem ağası.
lāmiʿ : parlayan, parlak.
lemʿadār : parıltılı.
levḥ : yassı, düz, üzerine resim, yazı gibi şeyler yazılabilen nesne.

mādām : madem, çünkü, değil mi ki, devam ettikçe.
māh : ay.
maḥal : yer, uygun.
mā-ḥaṣal : hasıl olan, meydana gelen şey, netice.
maḥrem : haram, yasak olan şey.
maḥrem-kede : haram olan yer.
māh-rū : ay yüzlü.
maḥsūd : haset olunan, haset edilen, kıskanılan.
maḥṣūl : husul bulan, meydana gelen şey, ürün, verim.
maḥv : yok etme, ortadan kaldırma, perişan etme, yok olma.
māhvār : ay gibi.

mâl : mal, mülk, varlık, servet.
mâlik : sahip, bir şeyi olan.
maᶜlûm : bilinen, belli.
maᶜreke : savaş meydanı.
maᶜrekegâh : savaş alanı, savaş yapılan yer.
mâ-sivâ : Allah'tan başka olan bütün varlıklar.
me'âl : yorum, açıklama, mana, kavram.
medâr : sebep, vesile.
medd : uzatma, çekme, yayma, döşeme.
meddâḥ : çok öven.
medḥ : övme, birinin iyi şeylerini söyleme.
meger : meğer, oysa ki, halbuki, ancak.
meges : sinek.
megesvâr : sinek gibi.
mehâsâ : ay gibi.
mekkâr : çok hile eden, çok aldatan.
mekkâre : çok hile eden, çok aldatan.
mekr : hile, desise, düzen, al.
mekr ü âl : hile ve düzen.
meksûr : kırılmış, kırık.
melâl : usanç, usanma, bıkma, sıkılma, sıkıntı.
melek : Allah'ın nurdan yarattığı varlık.
melek-rû : melek yüzlü.
melûl : usanmış, bıkmış, bezmiş, mahzun.
memâlik : memleketler, ülkeler.
memdûḥ : övülmüş, övülecek.
memlû : dolu.
me'mûr : emredilmiş, kendisine iş verilmiş.
merâm : gaye, maksat, amaç.
merâsim : resmî törenler, muameleler.
merd : adam, insan, erkek, yiğit.
merhem : deriye sürülerek kullanılan yağlı ilaç.
mesâ : akşam.
mesḥûr : büyülenmiş.
meslek : yol, tutulan iş.
mesmûm : zehirlenmiş, zehirli.

mesrûr : sevinçli, sevinmiş.
mesᶜûd : mutlu, keyifli.
me'vâ : yer, yurt, makam, sığınacak yer.
mevlâ : Rab, efendi, Allah, sahip, köle azat eden.
mevsim : mevsim, yılın dört bölümünden her biri.
mihr : güneş, sevgi.
milel : milletler.
mirvaḥ : pervane, yelpaze, vantilatör.
misk : güzel koku.
mû : kıl.
muᶜâdil : denk, eş değer.
muᶜallâ : yüce, yüksek; makamı, rütbesi yüksek.
muᶜammâ : anlaşılmaz iş.
muᶜaṭṭar : kokulu.
mudârâ : yüze gülme, dost gibi görünme.
muḥaṣṣal : elde edilmiş, hasılı, sözün kısası.
muḥâl : mümkün olmayan, olamaz.
muḥkem : sağlam, sağlamlaştırılmış, dayanıklı, berk, kuvvetli.
mûm : mum.
mûr : karınca.
murâd : istek, meram, arzu.
musallaṭ : birinin üzerine düşmüş, sataşmış, ilişmiş.
muṣavver : resimli, tasarlanmış, düşünülmüş.
mûṣıla yeri. : eklem, büküm, kıvrım, mafsal, bitişme, birleşme
muṭṭaliᶜ : öğrenmiş, bilgili, haberli.
mü'ekkil : yediren, doyuran.
müdâm : devamlı, her zaman; şarap.
müdâme : şarap.
müdâvâ : deva arama, hastaya bakıp ilaç verme.
müdellel : delil, şâhit ile ispat edilmiş.
müfredât : müfretler.
mükemmel : kemale erdirilmiş, tam, olgun, kusursuz, eksiksiz.
mükerrem : muhterem, aziz, saygın.
mükerrer : tekrarlanmış, tekrar olunmuş.
mül : şarap.

mülāsā	: şarap gibi.
müsellem	: teslim edilmiş, su götürmez, doğruluğu, gerçekliği herkesçe kabul edilmiş olan.
ol-	: olmak, meydana gelmek.
ol	: o, üçüncü teklik şahıs zamir ve işaret sıfatı.
ᶜömr	: hayat, yaşama, yaşayış.
rāh	: yol, tutulan usul.
rāhrev	: bir yolda giden.
rām	: itaat eden,boyun eğen.
raḥm	: acıma, esirgeme, koruma.
rehrev	: bir yolda giden.
resm	: şekil, usul, resim
revā	: yakışır, uygun, yerinde.
rū	: yüz, çehre.
rūḥ	: can, nefes, canlılık, his, duygu.
rüsvā	: rezil, itibarsız, haysiyetsiz.
sāde	: sade, gösterişsiz, basit, yalın.
sāde-rū	: yüzü tüysüz, genç, delikanlı.
ṣadme	: çarpma, tokuşma, ansızın başa gelen belâ.
ṣadr	: göğüs, yürek, ileri, baş, başkan.
sāḥe	: meydan, alan.
sāḥir	: büyüleyen, büyüleyici, büyücü.
ṣaḥrā	: kır, ova, çöl.
sāl	: yıl.
ṣal-	: bırakmak, salmak, göndermek.
ṣalāḥ	: düzelme, iyileşme, rahatlık, barış.
sālik	: bir yola giren, bir yolda giden.
ṣamṣam	: keskin kılıç.
ṣarṣ-	: sarsmak, sallamak, oynatmak, titretmek.
ṣarṣar	: şiddetli, gürültülü rüzgâr.
saṭḥ	: ev damı, bir şeyin dış tarafı, dış yüzü.
ṣavmaᶜa	: ibadet yeri, tekke, tapınak.

sedd	: kapama, tıkama, engel olma, perde.
seg	: köpek.
seḥer	: sabah.
seḥergāh	: sabahın erken saati.
seḥḥār	: büyücü, büyüleyici.
seḥḥāre	: büyüleyici.
sehl	: kolay.
sehm	: ok, yay.
sekr	: sarhoşluk hali.
sem	: zehir.
semā	: gök yüzü.
semāᶜ	: işitme, duyma, ayinlerde tarikat mensuplarının ayakta cezbe haliyle dönmesi, zikretmesi.
seme	: şaşkın, başı dönmüş.
ser	: baş, kafa, başkan, doruk.
serā	: ev, saray.
ser-ā-ser	: baştan başa.
serd	: soğuk, sert, kaba, haşin, çirkin.
sersām	: sersem, bir tür hastalık.
sersem	: sersem, şaşkın.
serv	: servi, selvi; sevgilinin boyu posu.
server	: baş, başkan, reis, ulu.
servilik	: selvilik.
sevād	: karalık, siyahlık, yazı, karalama.
sevdā	: çok kara, çok siyah; aşk, sevgi.
sevdā-kede	: sevgi yeri, yurdu.
sırr	: gizli tutulan, kimseye söylenilmeyen şey.
sırrullāh	: Allah'ın sırrı.
siḥr	: büyü, göz bağcılık, büyücülük.
siḥr-ḥelāl	: her iki tarafa bağlanması mümkün olan bir ara cümle veya kelimeyi muhtevî mısra veya beytin ruha hoş gelmesi hali.
silāḥ	: silah.
silsil	: zincir, zincirleme olan şey.
simāṭ	: sofra, yemek masası, ziyafet.
ṣoñra	: sonra, ardından.

ṣor-	: sormak, soruşturmak.
sū	: taraf, cihet, yan.
sūdā-ger	: tüccar, bezirgân.
sūr	: düğün, ziyafet, şenlik.
sükker	: şeker.
süllem	: basamak, merdiven.
sülūk	: bir yola girme, bir yol tutma.
sürūr	: sevinç.
ṭāli'	: doğan, talih, kısmet, baht.
ṭārem	: kubbe, kümbet, dam.
ṭarrār	: yankesici.
ṭarrārevār	: yankesici gibi.
ṭās	: su kabı.
ṭāvūs	: tavus kuşu.
ṭol-	: dolmak.
ṭolu	: dolu, boş değil.
ṭu'm	: yiyinti, azık, çeşni.
ṭu'me	: yiyinti, azık, çeşni.
ṭūl	: uzun.
ṭūl-i emel	: hırs, tamah, tükenmez arzu.
ṭūr	: dağ, cebel.
ṭurre	: alın saçı, kıvırcık saç lülesi.
ṭurreāsā	: alın saçı gibi.
'uluv	: yükseklik, büyüklük, yücelik.
um-	: ummak, beklemek.
umūr	: işler, hususlar, önem verme.
va'd	: söz verme, üstüne alma, yapılmasına söz verilen şey.
va'de	: bir iş için önden belirtilen zaman.
vāh	: vah, yazık.
vālā	: yüce, yüksek.
vālih	: şaşkın, perişan.
var	: var olan, yok zıddı.
var-	: varmak, ulaşmak, yetişmek.

vara vara	: gide gide, giderek.
vāre	: kere, defa.
varṭa	: kuyu gibi oyuk ve derin yer, uçurum; tehlike, içinden çıkılması güç iş.
vāṣıl	: erişen, ulaşan, kavuşan.
vaṣl	: ulaşma, kavuşma, birleşme, birleştirme.
vehle	: dakika, an, lahza.
velvele	: şaşkınlık, gürültü, patırtı, yaygara, şamata.
verd	: gül.
viṣāl	: ulaşma, bitişme, sevgiliye kavuşma.

Ç. Bibliyografya

Devellioğlu, Ferit : Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Ankara 1999.

İmlâ Kılavuzu, Türk Dil Kurumu, Ankara 2000.

İpekten, Haluk-İsen, Mustafa-Toparlı, Recep-Okçu, Naci-Karabey, Turgut : Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü, Ankara 1988.

İsmail Beliğ: Nuhbetü'l-Âsâr Li-zeyli Zübdetü'l-Eş'âr (Haz. Abdülkerim Abdülkadiroğlu), Ankara 1985

Mehmed Süreyyâ: Sicill-i Osmânî Yahud Tezkire-i Meşâhir-i Osmâniyye II, (Yayınlayanlar Keskin, Mustafa-Öztürk, Ayhan-Tosun, Ramazan), İstanbul 1996.

Muallim Nâcî : Lûgat-i Nâcî, İstanbul 1987.

Pakalın, Mehmet Zeki : Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, 2. C., İstanbul 1983.

Redhouse, Sir James : A Turkish and English Lexicon, İstanbul 1992.

Safâyî, Tezkiretü'ş-Şu'arâ, Kayseri Râşid Efendi Kütüphanesi, Râşid Efendi 935.

Sâlim, Tezkiretü'ş-Şu'arâ, Kayseri Râşid Efendi Kütüphanesi, Râşid Efendi 979.

Sertoğlu, Mithat : Osmanlı Tarih Lûgatı, İstanbul 1986.

Steingass, F. : A Comprehensive Persian-English Dictionary, Beirut 1975.

Şemseddin Sâmî : Kâmûs-ı Türkî, İstanbul 1996.

Tecellî : Bî-Nuķaṭ Dîvânçe-i Tecellî, İstanbul 1290/1873/74

"Tecellî", Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, 8. C., Dergâh Yayınları, İstanbul 1998.

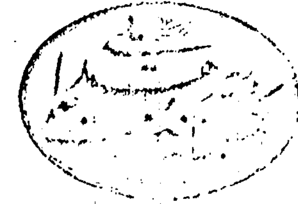
TÜYATOK, 34/I, İstanbul 1981.

Yakıt, İsmail : Türk-İslâm Kültüründe Ebced Hesabı ve Tarih Düşürme, İstanbul 1992.

D. Tıpkıbasım

هر كاره كه اه اوله مسلط ☼ اوسط كرك اه دائده اوسط
اولسه دل مهر اهله لامع ☼ سد راه وصال اولور طالع
كاركاكل كه مكر وال كرك ☼ طره ده اهل مكر اولور كوره رك
دلا رام سكا دلداده دركل ☼ دمادم وصالكه اماده دركل

معركه كاهمكه المدرمدام
اه سحر كاهم علدر مدام

سليمان افندى مطبعه سنده طبع اولنمشدر

سنه
١٢٩٠

﴿ ٢١ ﴾

هر سحر مهر دل اکاهله ۞ درکه دلداره وارسم اهله

﴿ واره واره عالم اکدارده ﴾
﴿ همره اولسهم درد واه و واهله ﴾

مادامکه او کاکل مکاره درعالمده ۞ دلداده کدازده اواره درعالمده

﴿ درکار مرام اولمه هر حالده اکاه اول ﴾
﴿ همواره ملك روز سحاره درعالمده ﴾

۞ کورسم دم وصل اولسه کلال اولمسه دلده ۞
۞ همواره سرور اولسه ملال اولمسه دلده

﴿ مسحور دل کاکل مکارك اولوردم ﴾
﴿ کر طره لرك سحر حلال اولمسه دلده ﴾

اولمدکسه دلا اکر اکاه ۞ دوردر دور ساکه راه اله

﴿ هله کر راه اولوردم عالمده ﴾
﴿ اولمسه همرهم دمادم اه ﴾

(مفردات)

دلا مکر کاکل کدردرسکا ۞ هوا وهوس دردسردرسکا
درد دلدر مدار حال صلاح ۞ اهدر لمعۀ مآل صلاح
سرورا داد کامکارا داد ۞ مهر لعلکده در مدار مراد
دلده اهله کدردر کاردر ۞ سالکه مأوا درد لدار در
سد راه اولمسه مساده عسس ۞ وصل دلداره مومدر هر کس
عالم دلده کار کردر حرص ۞ هرهوسکاره دردسردر حرص

﴿ ٢٠ ﴾

درد ملدر دوا دکل دارو ۞ دل او کارده ملال اولسه
وصلك اولدم اومار دم عالمده ۞ درد دلده اکر کمال اولسه

﴿ ای تجلی کمال درده کوره ﴾
﴿ دل اوارهده کلال اولسه ﴾

کاکلك مکار و سحار اولمسه ۞ طره لر سحار و مکار اولمسه
عالم اکدارده الا مله ۞ دردسر همواره درکار اولمسه
اکلارم رسوا اولوردم عالمه ۞ کوکلم اولمسروه هوادار اولمسه
کرد راه درد اولوردم ما حصل ۞ مسلکم درکاه دلدار اولمسه

﴿ ای تجلی کام الوردم اهله ﴾
﴿ دل مدام عالمده اوکار اولمسه ﴾

کار سالك دمادم آه اولسه ۞ مرد واصل در آله اولسه
ره اهل سلوکده هر دم ۞ دل اواره کرد راه اولسه
صدمۀ دهر اهل حاله کوره ۞ کارا کدار کاه کاه اولسه
دل او کارده مدار مرام ۞ الم و درد واه و واه اولسه

﴿ ای تجلی مراد الوردم اکر ﴾
﴿ درد دل حالمه کواه اولسه ﴾

۞ اکدار و کلال اولمسه حال اولسه کوکلده ۞
۞ الا مله همواره کمال اولسه کوکلده ۞

﴿ هر دم هوس وصل دلارادده روادر ﴾
﴿ درد و الم و واه و ملال اولسه کوکلده ﴾

❁ اه وواهم ساده رودر ساده رو ❁

اولسه کرعالم آهله مملو ❁ ساحهٔ لمعه دار اولور هر سو

❁ کدر کله روادر عالمده ❁
❁ سهم اولورسه حسوده هر سو ❁

(حرف الهاء)

وصال اولمه مل اولسه محرم ارلسه ❁ سرور اولسه دمادم عالم اولسه
همار وعده که مسرور اولوردم ❁ اساس عدل وداد محکم اولسه
دمادم درد لعلکله رو ادر ❁ المده هر طاو کاسه‌م سم اولسه
سماط عالم وصلك اومار دم ❁ اکر همدملرکده آدم اولسه

❁ تجلی کدا آسا روادر ❁
❁ کوکل دردو الله همدم اولسه ❁

موصلهٔ کاکلك آل اولسه ❁ سلسلهٔ آهمه دال اولسه
اهل دل امر کله مراد السه ده ❁ کار وصال امر محال اولسه
حاله کوره کام الوردم اکر ❁ سرده هوا دلده کلال اولسه
دور دکلدر هوس حوصله ❁ هر دل اواره ده حال اولسه

❁ اه تجلی دم وصل اولسه ده ❁
❁ دلده سرور اولسه ملال اولسه ❁

طاس مل کاسهٔ هلال اولسه ❁ مهر لعلکله ورد آل اولسه
محرمك اولمسه اراده حسود ❁ همدمك مرد اهل حال اولسه

❁ محصول مرامه مالك اولدم ❁

عطا و کرمده او مهر همم ❁ علمدر علمدر علمدر علم

❁ محصل مدار حصول مرام ❁
❁ در مدر در مدر در مدر درم ❁

عالمده دلا هاله دمادم ❁ دلدادهٔ مل کردر ادم

❁ همواره کرام اهل حاله ❁
❁ سوداکدهٔ کدر در عالم ❁

امر الکه عامل اولدم ❁ مهر کدر کله کامل اولدم

❁ درکاه همده حمد الله ❁
❁ درده کله مراده واصل اولدم ❁

(حرف الواو)

کاکلك مکر و الله مملو ❁ طره سحر حلال الله مملو
دور عدلکده کوکلم اولمه اولور ❁ علم و حلم و کمالله مملو
اهل حاله مهم دکلدر اکر ❁ عالم اولورسه مالله مملو
اولور اما مدار درده کوره ❁ دل رسوا کلالله مملو

❁ ای تجلی روادر عالمده ❁
❁ اولسه کوکلم ملالله مملو ❁

اولمه کاسه‌م هلال اساطاو ❁ واره واره طولمسودر طوللو

❁ غرسهٔ عالمده اما هر محل ❁

﴿ ١٧ ﴾

کاه اولور کارکاه طره کدۀ ☼ هوس کاکاکله مسحورم
کاه اولور ملك عالم دلده ☼ هراهم اموره مأمورم
کاه اولور همسر مکس اولورم ☼ کرد راه ملالده مورم

﴿ کاه اولور ای تجلی الحاصل ﴾
﴿ مهر آهمله لمعۀ طورم ﴾

عالم دلده اهل حال اولهلم ☼ مالك کوهر کمال اولهلم

﴿ رهرو عالم ملاله کوره ﴾
﴿ کرد راه رووصال اولهلم ﴾

کوردم هوسکله همدم اولدم ☼ واردم المکله محرم اولدم

﴿ همواره ره مرام دلده ﴾
﴿ کرد کدر کله سرسرم اولدم ﴾

آهمله سحر که همدم اولدم ☼ آلامله دردده محرم اولدم

﴿ سوداکدۀ مراد دلده ﴾
﴿ معلوم کرام عالم اولدم ﴾

دلدادۀ مهر اهل حالم ☼ آوارۀ عالم ملالم

﴿ الامله کارکاه دلده ﴾
﴿ سوداکر کوهر کمالم ﴾

راه امله که سالك اولدم ☼ معلوم همه ممالك اولدم

﴿ محرم کدۀ ملال دلده ﴾

﴿ ١٦ ﴾

دردم اولدر هواده درکوکلم ☼ هوس ماسواده درکوکلم
سحر امامدار آهمله ☼ کارکاه سماده درکوکلم
هاله آواره اولسه ده که که ☼ رهوالا سراده درکوکلم
لمعۀ ماه هاله داره کوره ☼ ماحصل لوح ساده درکوکلم

☼ ای تجلی درد لاراده ☼
☼ سحر امادعاده درکوکلم ☼

درد لداره که دورا دورم ☼ کار درد والمه مأمورم
طره اسا هوس کاکلده ☼ کوره هم ساحر وهم مسحورم
حمد اول اللهه ملول اولسمده ☼ دم الامه کوره مسرورم
کاه اولور داور عصر اولسم اولور ☼ کاه اولور کرد کدر ده مورم

☼ ای تجلی هله آهمله سحر ☼
☼ لمعۀ دوحۀ کوه طورم ☼

درکه کدهء اولور سه عدل وکرم ☼ سهل اولور اهل حاله دردو الم
اکه اول اکه اول دلارامم ☼ هرکسه اولمه همدم ومحرم
همدم اولسك حسود اوکاره ☼ کدر کله هلاك اولوادم
ادمه دائما در هوا وهوس ☼ مکر حساده اعلم اول اعلم

☼ دل رسوا تجلیا اما ☼
☼ درد طول املده درهردم ☼

کاه اولور مهر لمعه که دورم ☼ کاسۀ ماه وار مکسورم

﴿ ١٥ ﴾

اولمدکسه همره مرد ساولك ☼ کوردکك اهل کماله ارحم اول

☼ ای تجلی درکه دلداره ☼
☼ کامل اول کام آل عملده محکم اول ☼

دود آهمله که همدر کوکل ☼ کاکل دلداره محرمدر کوکل

☼ آهله هردم در دلداره ☼
☼ درد اهل حاله اعلمدر کوکل ☼

همدم اه اولسه روادر کوکل ☼ محرم هر اهل هوادر کوکل

☼ راه مراد در دلداره ☼
☼ واله واواره کدادر کوکل ☼

سلاح صدمهٔ اهم محصل ☼ مکملدر مکملدر مکمل

☼ دل اواره زده حکم سودا ☼
☼ مدللدر مدللدر مدلل ☼

دمادم دلاسا که طول امل ☼ کسلدر کسلدر کسلدر کسل

☼ اولو رسك مدامه هوسکارا کر ☼
☼ محلدر محلدر محلدر محل ☼

کرم کارا دمادم کامکار اول ☼ سماط ملده مهر لمعه دار اول

☼ الم کورمه مه اسا اکسك اوله ☼
☼ دلارام مدام عالمده وار اول ☼

(حرف المیم)

﴿ ١٤ ﴾

اهل دل آلودهٔ سودا کرك ☼ واله ودلداده و رسوا کرك

☼ هر دل رسوا که هوسکار اوله ☼
☼ مسلك اکا کوهله صحرا کرك ☼

سحر والا در دلداره کلدك ☼ کدا وار اول کرم کرداره کلدك

☼ دل اکا هله الحمد لله ☼
☼ سواد عالم اسراره کلدك ☼

هر دل والهده که سودا کرك ☼ عرصهٔ اکدار ده وارا کرك

☼ اولمسه حساد سکارام اکر ☼
☼ سکاره همواره مدارا کرك ☼

(حرف اللام)

همسر اولسه طرهٔ طراره کل ☼ لمعه صالسه کاکل دلداره کل
موسم کلده دمادم ماه وار ☼ کاسهٔ ملدر دل اوکاره کل
آه کرماکرمله مسموم اولور ☼ کلك اولسه عرصهٔ اکداره کل
حالمه آکه د کلدر اکرم ☼ واله و دلداده و آواره کل

☼ ای تجلی عالم ملده مدام ☼
☼ کاسه وار اولسه سکا همواره کل ☼

اولا سر کماله محرم اول ☼ صکره محسود کرام عالم اول
مالك علم و کمال اولدکسه ده ☼ عملله دلداده اولمه آدم اول
هر محل هردم صلاح حال اله ☼ سالك راه آلهه همدم اول

درد دلدر صلاح اهل سماع ☼ حالدر اصطلاح اهل سماع

☼ الله الله محل معركه ده ☼
☼ اه دلدر سلاح اهل سماع ☼

دوزدائم مرام اهل سماع ☼ درد دلدر مدام اهل سماع

☼ لمعهٔ كرم مهر عالم وار ☼
☼ كاركردر حسام اهل سماع ☼

(حرف الكاف)

ادم عالمده اهل حال كرك ☼ محرم حال اولورسه لال كرك
الم واه وواهله اما ☼ دل اواره ده ملال كرك
ماه رولرده رحم اولورسه اكر ☼ وعدهٔ وصله ماه وسال كرك
سكا اومه كه رام اوله دلدار ☼ سرده طالعله الده مال كرك

☼ اهل حال اول تجليا كه مراد ☼
☼ دروكوهر دكل كمال كرك ☼

عالم ملده دله همدم كرك ☼ موسم كلده دم وعالم كرك
دركه دلدارده كه كه هله ☼ درد دل كامله هم مرهم كرك
كاسه كراول دركهه اما حسود ☼ وهلهٔ اولده آكه سم كرك
عالم ملده هله هرساده رو ☼ ولوله آرا ومسلم كرك

☼ دلده تجلى سكا هر حالده ☼
☼ درد والم همدم ومحرم كرك ☼

كه كه دم كرد اولور مسلط ☼ كه كه دم سرد اولور مسلط

☼ همواره كروه اهل حاله ☼
☼ الامله درد اولور مسلط ☼

(حرف العين ☼

اه دله محرم اولسه طالع ☼ درد سره اعلم اولسه طالع
هم موسم كلده دورملده ☼ همكاسه وهمدم اولسه طالع
دلداده كدازه تحصل ☼ هر حالده ارحم اولسه طالع
اكرام مراسم كرمده ☼ همواره مسلم اولسه طالع

☼ عالمده تجليا دمادم ☼
☼ مسعود ومكرم اولسه طالع ☼

كاركردر كمال اهل سماع ☼ سهلدر هر محال اهل سماع
عالم دلده سر مولادر ☼ هوس مرد حال اهل سماع
سالكه حالدر حسوده حرام ☼ كار سحر حلال اهل سماع
كحل رسم كرام عالمدر ☼ درد واه وملال اهل سماع

☼ اى تجلى روادر عالمده ☼
☼ اولسه كر كلال اهل سماع ☼

اولا اول كاكل مكاره اولدم مطلع ☼ صكره سحر طرهٔ طراره اولدم مطلع

☼ كامكار اولسم روادر عالم اكدارده ☼
☼ لمعهٔ مهر كله هر اسراره اولدم مطلع ☼

﴾ ١١ ﴿

اکارم اما مؤکلدر مدام ❊ عکس هر کاره دل او کاره حرص

❊ ای تجلی اومرم هر حالده ❊
❊ محو اوله دردکله واره واره حرص ❊

سالکه وار طمع املدر حرص ❊ آدمه صدمهٔ کسلدر حرص

❊ عرصهٔ کارگاه عالمده ❊
❊ علل کار هر عللدر حرص ❊

کاه اولور دلده کارکردر حرص ❊ سالك راهه دردسردر حرص

❊ هله عالمده اکلدم اما ❊
❊ همه اهل دله کدردر حرص ❊

(حرف الطا)

آه مکه اوله کاکل دلداره مسلط ❊ کاکلده اولور طرهٔ طراره مسلط
درکارم ام دل آواره اولوردم ❊ عالمده حسود اولسه هرکاه مسلط
الامله اکداره کوزه دوردکلدر ❊ اولسه دله اول طرهٔ مکاره مسلط
اهمله سحردرکه دلداره واررده ❊ دردل اکر اولسه همواره مسلط

❊ هرکاه تجلی هله عالمده روادر ❊
❊ درد اولسه دمادم دل او کاره مسلط ❊

درد اولسه دلا سکا مسلط ❊ آهمده اولور اکا مسلط

❊ اهل هوسه روا در اولسه ❊
❊ هردم کدر هوا مسلط ❊

﴾ ١٠ ﴿

❊ محصل اطلس سحر کلام ❊
❊ سراسردر سراسردر سراسر ❊

(حرف السین)

درد سردر دلا مآل هوس ❊ الم و آه در کمال هوس
دور عالمده کاسهٔ سمدر ❊ طاس اکدار مکر و آل هوس
هله همواره عالم دلده ❊ کوردم اکسك دکل کلال هوس
ارهٔ عمر اهل سودا در ❊ سالم سطح ماه و سال هوس

❊ ای تجلی محل محل کوردم ❊
❊ دلده درکار در هلال هوس ❊

کاورا ما سماعه کر طاوس ❊ اولمسه محرم کدر طاوس

❊ حرم درکه الده مدام ❊
❊ همدم آه در سحر طاوس ❊

اهل دله همدم اولسه طاوس ❊ سالکاره محرم اولسه طاوس

❊ سودا کدهٔ سماعه کلسه ❊
❊ هر حالده علم اولسه طاوس ❊

(حرف الصاد)

کاکل آسا هر محل سحاره حرص ❊ درد سردر عالمه مکاره حرص
اهل درده طرهٔ طرآره وار ❊ سدراه وصل اولور همواره حرص
درده اهل اولسه هوسکار اولمه ❊ درکه دلدارده هرکاره حرص

﴿ ٩ ﴾

آهم که کو کلده کارکر در ❊ مهر کله مدار درد سر در

❊ سودا اکر مسك کاکل اولسه ❊
❊ عطر آور عرصهٔ کدر در ❊

مادامکه عالمده هوا وهوسمدر ❊ درد دله آه سحر امدادرسمدر

❊ اکرامه کوره کاه سماط کرمده ❊
❊ طاوس حرم مروحه دار مکسمدر ❊

دود آهم که علمدارمدر ❊ درد سر معرکهٔ دارمدر

❊ هله سوداکدهٔ عالمده ❊
❊ دل آواره امکدارمدر ❊

کوکلم اول کاکل مکارده در ❊ هوسم طرهٔ طرارده در

❊ اکه اول هر دل اکاه مدام ❊
❊ عرصهٔ عالم اسرارده در ❊

سکا دردم دلاکه همدمدر ❊ الم وآه وواه محرمدر

❊ آکه اول آکه اولکه هر آکاه ❊
❊ محرم سر هر دوعا لمدر ❊

دلاورلکده اول روح مصور ❊ دلاوردر دلاوردر دلاور

❊ هوادار وصال عطر کاکل ❊
❊ معطردر معطردر معطر ❊

مدار طعمهٔ مدحمله سکر ❊ مکرردر مکرردر مکرر

﴿ ٨ ﴾

کارکاه عالم اسرارده ❊ مسلکم هواره اول درکاهدر
اکه اول صکره در دلداره کل ❊ واصل اول دل آکاهدر

﴿ ای تجلی اهل درد اول اهل درد ﴾
﴿ درد دل الهام سر اللهدر ﴾

آهم سحر هواد کلدر ❊ کارم هوس سواد کلدر
دللر که اوله هلاك دلدار ❊ وار اولسه محل دواد کلدر
داد اولسه کر دعا اولورسه ❊ اول رسم دعا دعا د کلدر
دلداره حسود محرم اولسه ❊ اسلامه کوره روا د کلدر

﴿ هواره تجلیا مکس وار ﴾
﴿ دل هم همم هماد کلدر ﴾

اه دل سرو دلارامدر ❊ درد سر محرم الامدر
عرصهٔ صومعهٔ درد و کدر ❊ ساحهٔ درکه ارامدر
مهر اهم هله هر معرکه ده ❊ همسر لمعهٔ صمصامدر
دل اواره ده اکداره کوره ❊ الم الودهٔ سرسامدر

﴿ ای تجلی کره کاکلده ﴾
﴿ هوس طول امل دامدر ﴾

مل موسم کلده همدمدر ❊ کل عالم ملده محرمدر

﴿ امداد هوا ده کاکل اسا ﴾
﴿ دل همهوس مسلمدر ﴾

﴿ ٧ ﴾

درد سر هر کدا سحرده ☼ آه دم کر مله ارمدر
کل کورکه سماعه کاسه دلدار ☼ طاوس مسلم ارمسدر
دور همه دمده کاسهٔ ماه ☼ دلدادهٔ دهره طاس سمدر

حال اکله تجلیا حول اول
اهل دله دز دسر کرمدر

آلامله دل که درهوادر ☼ اهمله معا دل هما در
هر اهل هوس مرام دلده ☼ اواره وواله وکدا در
سودا کدهٔ المده کارم ☼ دلدارم سحر سحر دعا در
کوردم کدر کسلده اما ☼ درد دله درد مل دوادر

عالمده تجلیا دمادم
همواره الم سکار وادر

ادمسده دلا کرم کر کدر ☼ مهر و هوس هم کر کدر
دلدادهٔ هر محاله مأوا ☼ سودا کدهٔ الم کر کدر
سالك همه حاله اکه اولسه ☼ لال اولمسه ده اصم کر کدر
همواره حسوده کاسه کاسه ☼ دوردم ملده سم کر کدر

عالمده تجلیامه اسا
دل مهره کوره علم کر کدر

هر سحر عالمده کارم اهدر ☼ سالکم همراهم اه وواهدر
دودهٔ اه رو راه وصال ☼ ماحصل اهل سلوکه راهدر

﴿ ٦ ﴾

اولسه دم ورد ال ممدوح

درد دلدر مدار اهل صلاح ☼ حالدر حال کار اهل صلاح

مداه کرام عالمدر
علم لمعه دار اهل صلاح

(حرف الدال)

دور عالمده دلا همواره درد ☼ محرم اولسه سا که واره واره درد
کوردم اکهدر مدار اهله ☼ کرم وسرد عالم اکداره درد
واله وسرسام اولوردم کاه کاه ☼ اولمسه کر همدم اوکاره درد
کام الوردم درکه دلدارده ☼ داده کاسه محرم اسراره درد

ای تجلی کاردلده اکارم
مطلعدر اسهل هر کاره درد

عالم دلده همدم مسعود ☼ موسم کالده محرم مسعود

کاسهٔ مل مدام الکده کرك
کل ال مسلم مسعود

کللو اولسه دل اکاهه درد ☼ همره اولور اه سحر کاهه درد

لمعه صالر کوهله صحراره
همسر اولورسه علواهه درد

(حرف الرا)

همواره که دل هما همدر ☼ رام اولسه حمامهٔ حرمدر

(٥)

هوادر هوادر هوادر هوا

دلا صدر وصال عالم آرا * معلا در معلا در معلا

مالك روز دهده اول روح اكر
دلا را در دلا را در دلا را

عرصهٔ عالم همدمه دلا * در دلدار درسكا ما وا

رحم اولوردور مهر آهه كوره
اولمسه كسكالك هلال آسا

(حرف الحا)

دور كلدر دمادم ممدوح * عالم ملدر عالم ممدوح
هله دردم دمادم اولسه اولور * حرم دلده محرم ممدوح
دم وصل اولسه ده مراد آلسم * كلسه اول روح اكرم ممدوح
دله مرهم اولور سه ده اما * درد ملدر اومرهم ممدوح

اى تجلى مدام درد مدر
عالم دلده همدم ممدوح

روادر اولسم اول دلداره مداح * اولور دلداده زهمواره مداح

هوادارم دمادم كاكل اسا
اولوردم طرهٔ طراره مداح

مهر كله اولور وصال ممدوح * دردكله اولور ملال ممدوح

همواره كر آهله روا در

(٤)

اراده اولمسه كلال وكدر
كار عالم مسلم اولسه سكا

دلده كدر در همه كازهوا * طول املدر هوس ماسوا

عرصهٔ عالمده صورارسك اكر
واله وآواره كركدر كدا

سوداكدهٔ كدرده حالا * اولدم سمهٔ كلال سودا

دردكله الم دكل روادر
اولسم همه كار دلده رسوا

كام دله واصل اولور دم دلا * اولمسه دلدار اكر اهل هوا

واله اولورسه دل ككرده كر
عرصهٔ عالمده روادر روا

لعلك كه مدام اوله كل آسا * كل همدم اولور سكا مل آسا

دردآور اولورسه دل روادر
هردم كدركله كاكل آسا

دلا مرهم مل دمادم سكا * دوا دردوا در دوادر دوا

محصل مدار حصول مرام
دعا در دعا در دعا در دعا

دمادم محل سحرده دعا * روا در روادر روادر روا

كمال هوس سرده اما مدام

﴿ ٣ ﴾

سكا آهم اولوراولورسه دلا ❋ سلم سطح طارم والا
صدمهٔ صرصر ملا لمسله ❋ صرصلو رسوركوهسار سما
هر سحر دود مد آهمله ❋ سرولك اولسه ده اولور صحرا
اولور آواره طارم مهده ❋ سكا دلداده درمكركه هما

﴿ ای تجلی حسود ده آه سحر ﴾
﴿ سدراه اولمه كورمسم اصلا ﴾

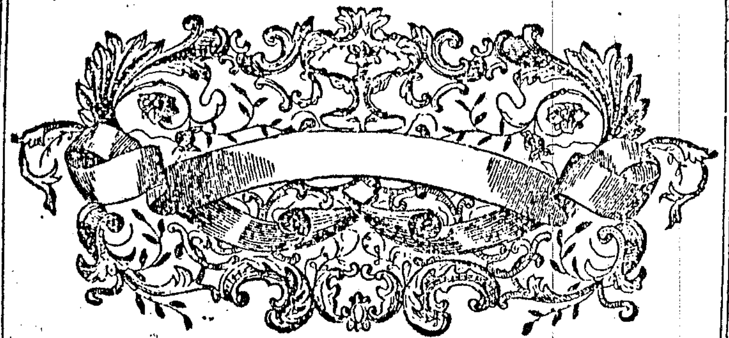
كوكلم آواره درحمام آسا ❋ هوس كاكلكده درحالا
دورعدلكده داده كلسه اولور ❋ سكر طعم لعل له حلوا
سالك راه وصل اولور دم اكر ❋ كاركر اولمسه كوكلده هوا
عالم دلده كوردم الحاصل ❋ اهل درده حواله درسودا

﴿ ای تجلی دم مداوا ده ﴾
﴿ درددلدر سكا مدار دوا ﴾

دلا همواره اول سرو دلارا ❋ هوسكار هوادر كاكل آسا
دمادم عرصهٔ عالمده كوردم ❋ مساطدر دل او كاره سودا
كمال آهله كه كه روادر ❋ سركوه اهل درده اولسه مأوا
عصا دار دردلدار هر دم ❋ مدار كاردر كوردم مدارا

﴿ محصل ای تجلی كار عالم ﴾
﴿ معمادر معمادر معما ﴾

دل دم ملده همدم اولسه سكا ❋ موسم كلده محرم اولسه سكا

﴿ بی نقط دیوانچهٔ تجلی ﴾

كامكار اول كه همدر سكا ❋ دل هوادار مسلمدر سكا
كاكلك دلداده در اما مدام ❋ طرهٔ مكاره محرمدر سكا
دور لعلكده هلال مه دكل ❋ كاسهٔ مل مهر عالمدر سكا
وعد وصلكدر مدار هر مراد ❋ مهر دل همواره محكمدر سكا

﴿ وار تجلی دود آهك هر سحر ﴾
﴿ دركه دلداره سلمدر سكا ﴾

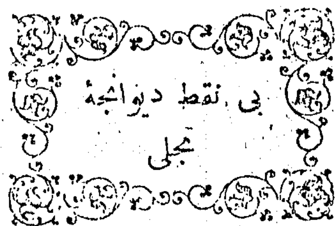
مه والا همم مهر كله حالا ❋ روادر دركهكده اولسه لالا
دمادم درد سحر كاكلكله ❋ اولور دلداده لر سرسام سودا
محله كده مدام آواره دللر ❋ محلدر اولسه لر دردكله رسوا
سحرده دود آهمله طلودر ❋ سراسر عرصهٔ كهسار وصحرا

﴿ روادر ای تجلی اولمسه رام ﴾
﴿ سكا عالمده اول سرو دلارا ﴾

اوسياسته

١٩٠

انجه قپوسنده تنبا كيجى حسن اغا و حكاكلرده دلو مخانه لى
محمد افندى و صحافلرده كوچك احمد افندى دكانلرنده
فروخت اولنمقده در

